

Standardit turvallisuuden takeena

Standardien tehtävänä on taata, että tuote toimii moitteettomasti oloissa, joihin se on suunniteltu. Kyse on luotettavuudesta ja turvallisuudesta. Standardit myös helpottavat jokapäiväistä työtä. Suunnittelija voi tuotteita määrittäessään luottaa, että asennuskohteen tuotteelta vaatimat ominaisuudet täyttyvät. Vastaavasti jakeluketjun ja urakoitsijan ei tarvitse omin resurssein selvittää, mitkä tuotteet soveltuvat. Kaikki tämä työ on jo tehty standardoinnin yhteydessä.

Nyt tämä yksiselitteisyys on kuitenkin alkanut murentua. Aikaisemmin standardien toteutumista valvottiin tiukasti kansallisella tasolla. 1980-luvun loppupuolelta sovelletun uuden lähestymistavan, "New Approach", direktiivit hyödyntävät vapaaehtoisia eurooppalaisia standardeja osana tuotteen vaatimusten harmonisointia. Tuotteelle on määritely olennaiset vaatimukset, jotka on täytettävä, kun tuote tuodaan markkinoille. Samalla standardien noudattaminen on muuttunut vapaaehtoiseksi.

Markkinoille tuodaan puutteellisia halpakopiota myös muualta Euroopasta, ei yksinomaan niin sanotuista halvan työvoiman maista. Näin on tilanne esimerkiksi kaapeleiden osalta. Aasialaiset kaapelikopiot eivät ole vielä yleisiä – viime viikkojen keskustelut Kiinassa valmistetuista hammastahnoista, leluista ja vaatteista eivät ainakaan paranna luottamusta standardien täyttymiseen.

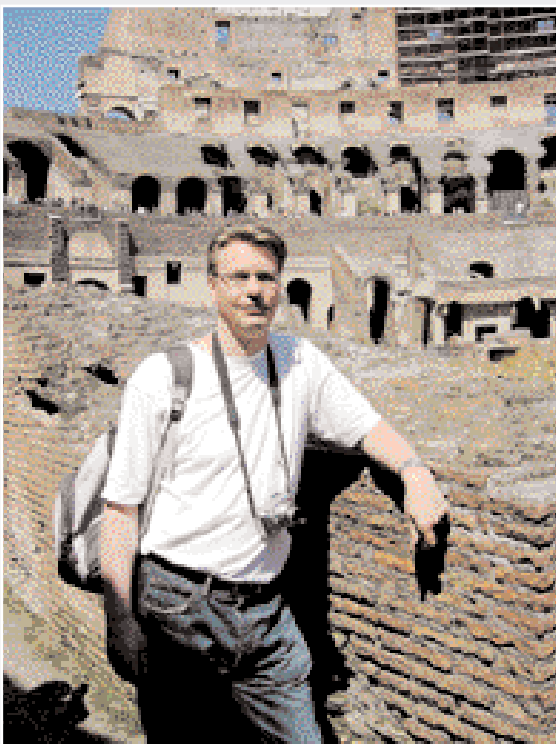
Standardit määrittelevät valmistajalle tietyn referenssitason ja asettavat siten tältä osin eri valmistajat "samalle viivalle". Joskus kilpailukykyä haetaan lisää muuttamalla tätä lähtökohtaa. Houkutus oikaisemiseen standardien täyttymisessä löytyy siis rahasta. Etenkin nyt korkeiden raaka-ainehintojen aikana materiaaleista tai laadusta tinkimällä voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä valmistuskustannuksissa. Raaka-ainekus-

tannuseron lisäksi eroja syntyy muun muassa panostuksesta jatkuvaan tuotannon aikaiseen laaduntuottokykyyn. Valmistajalle kyse on myös osaamisesta ja sen ylläpito ja kartuttaminen on myös investointi tuoteturvallisuuteen.

Standardit muodostavat perustan myös vertailtavuudelle tiettyjen, standardissa määriteltyjen ominaisuuksien osalta. Kun puhutaan standardien asettamista vaatimuksista, on kuitenkin muistettava, että ne ovat minimivaatimuksia. Tuotteissa on eroja, jotka luovat asiakkaille lisäarvoa. Usein verrataan kahden saman standardin täyttävän tuotteen hintaa keskenään, mutta ei huomioida esimerkiksi asennuksen helpoutta tai ympäristönäkökohtia.

Se, että markkinoilla liikkuu samannimiisiä tuotteita, joista osa ei täytä standardissa vaadittua laatutasoa, luo epätietoisuutta. Maahantuoja, jakeluketjun, urakoitsijan ja suunnittelijan on lähes mahdotonta omin resurssein varmistua tuotteen standardinmukaisuudesta. Kuitenkin ongelmatilanteissa voi olla mahdotonta löytää vastuunkantajaa. Kantaako vastuun suunnittelija, urakoitsija, jakelukanava, maahantuoja vai valmistaja? Ja vaikka syyllinen voitaisiinkin osoittaa, saadaanko se vastuuseen. Parhaiten jokainen voi varautua tähän käyttämällä vastuullisesti toimivan ja tunnetun yrityksen tuotteita. Silloin voi varmistua, että tuotteet täyttävät standardit ja, mikäli jokin menee vikaan, on vastuunkantaja olemassa.

Kiinteistön rakennusmateriaalien valinnan yhteydessä on ehkä paikallaan miettiä, valitsisinko samat materiaalit, jos rakentaisin itselleni ja läheisilleni. Olenko varma niiden turvallisuudesta? Näin kaapelikauppiaana herääkin kysymys, miten kaksi samanlaatuista kaapelia voi olla niin erihintaisia? Pahimmassa tapauksessa hintaero voi olla ihmiselämä.

**JUHA
MAJAMÄKI**

**markkinointijohtaja
Draka NK Cables Oy**